នៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល
អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា

ព័ត៌មានពិស្តារអំពីការដាក់ឯកសារ

សំណុំរឿងលេខ: ០០២/១៩-០៩-២០០៧-អ.វ.ត.ក-អ.ជ.ត.ក

ភាគីដាក់ឯកសារ: ក្រុមមេធាវីការពារក្តីលោក នួន ជា

ដាក់ជូន: អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល

ភាសាដើម: អង់គ្លេស

កាលបរិច្ឆេទឯកសារ: ថ្ងៃទី១៣ ខែសីហា ឆ្នាំ ២០១៩

ឯកសារបកប្រែ
TRANSLATION/TRADUCTION
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ (Date): 13-Aug-2019, 13:00
CMS/CFO: Sann Rada

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារស្នើឡើងដោយភាគីដាក់ឯកសារ សាធារណៈ

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារដោយ អ.ជ.ត.ក សាធារណៈ/Public

ប្រភេទនៃចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ

ការពិនិត្យឯកសារបណ្តោះអាសន្នឡើងវិញ

ឈ្មោះមន្ត្រីដែលបានពិនិត្យ

ហត្ថលេខា:

សំណើបន្ទាន់ដើម្បីតែងតាំងក្រុមមេធាវីការពារក្តី នួន ជា ឡើងវិញ

ដាក់ដោយ៖

ក្រុមមេធាវីការពារក្តី នួន ជា
សុន អរុណ
លីវ សុវណ្ណា
Doreen CHEN
Xiaoyang NIE
Marina HAKKOU
ឌី សុជាតា
Gaëlle BUCHET
Stephanie ERIAN
Khady BÂ

ផ្ញើជូន៖

អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល:
ចៅក្រម គង់ ស្រីម, ប្រធាន
ចៅក្រម Chandra Nihal JAYASINGHE
ចៅក្រម សោម សិរីវឌ្ឍ
ចៅក្រម Florence Ndepele Mwachande MUMBA
ចៅក្រម ម៉ុង មុន្នីចរិយា
ចៅក្រម Phillip RAPOZA
ចៅក្រម យ៉ា ណារិន

សហព្រះរាជអាជ្ញា
ជា លាង
Brenda J. HOLLIS (បម្រុង)

សហមេធាវីដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី
ពេជ អង្គ

ក្រុមមេធាវីការពារក្តី ខៀវ សំផន
គង់ សំអុន
Anta GUISSÉ

ផ្នែកទី១. សេចក្តីផ្តើម

១. អនុលោមតាមវិធានផ្ទៃក្នុង មាត្រា៨៥ និង ១០៤ស្ទួន សហមេធាវីរបស់លោក នួន ជា (តទៅហៅថា "ក្រុមមេធាវីការពារ") ដាក់សំណើនេះដើម្បីស្នើសុំដីកាបង្គាប់បន្ទាន់មួយអោយមានការរក្សាទុកក្រុមការពារក្តីរបស់លោក នួន ជា (ក្នុងនោះរួមមានសមាជិកក្រុមទាំងអស់ដែលត្រូវបានរដ្ឋបាលរបស់អ.វ.ត.ក រំលាយចោលនៅថ្ងៃទី០៩ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៩) រហូតដល់ពេលដែលអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល (តទៅហៅថា "អង្គជំនុំជម្រះ") ធ្វើការសម្រេចរំសាយចោលក្រុមការពារក្តី (តទៅហៅថា "សំណើ")។

ផ្នែកទី២. សាវតា

I. បណ្តឹងសាទុក្ខរបស់ នួន ជា

២. ក្រោយពេលមានការចេញ សាលក្រម ដែលមានសំអាងហេតុពេញលេញក្នុងសំណុំរឿង០០២/០២ រួចមកនៅថ្ងៃទី២៩ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៩[1] លោក នួន ជា បានជូនដំណឹងពីការប្តឹងសាទុក្ខចំពោះសាលក្រមនេះនៅថ្ងៃទី០១ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៩។ ការជូនដំណឹងនេះបានលើកឡើងនូវមូលដ្ឋានប្តឹងសាទុក្ខសរុបចំនួន៣៥១ ក្នុងនោះមានមូលដ្ឋាននីមួយៗចំនួន៥៤៣ដាច់ដោយឡែកពីគ្នា ដែលអំណះអំណាងទាំងនេះអាចមានលទ្ធភាពច្រានចោលសាលក្រមអោយអស់សុពលភាពទាំងស្រុងតែម្តង។[2] បន្ទាប់ពីដាក់ការជូនដំណឹងនេះភ្លាម ក្រុមមេធាវីការពារបានចាប់ផ្តើមសរសេរសារណាអំពីបណ្តឹងសាទុក្ខរបស់លោក នួន ជា។

---

[1] E426 "សាលក្រមសំណុំរឿង០០២/០២", ១៦ វិច្ឆិកា ២០១៨។ [*sic* - ២៩ មេសា ២០១៩]

[2] E465/3/1 "សេចក្តីជូនដំណឹងរបស់ នួន ជា អំពីបណ្តឹងសាទុក្ខប្រឆាំងនឹងសាលក្រមក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០២", ០១ កក្កដា ២០១៩

II. សុខភាពរបស់លោក នួន ជា និងការទទួលមរណភាព

៣. លោក នួន ជា បានបញ្ជូនចូលទៅមន្ទីរពេទ្យ មន្ទីរពេទ្យមិត្តភាពខ្មែរ-សូវៀត នៅថ្ងៃទី០២ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៩។[3]

៤. ដើម្បីបង្ការ និងរៀបចំទុកមុនក្នុងករណីមានហេតុការណ៍ជាយថាហេតុណាមួយ នៅថ្ងៃទី១២ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៩ លោក នួន ជា បានផ្ដល់លិខិតប្រគល់សិទ្ធិមកអោយក្រុមមេធាវីការពារ និងសមាជិកក្រុមគ្រួសាររបស់លោកមួយចំនួន ដើម្បីបន្តនីតិវិធីក្នុងនាមរូបគាត់ប្រសិនបើគាត់ទទួលមរណភាព។[4]

៥. នៅថ្ងៃទី៤ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៩ លោក នួន ជា បានទទួលមរណភាព។[5]

III. សំណើមេធាវីការពារក្ដីអំពីផលប៉ះពាល់នៃមរណភាពរបស់ នួន ជា

៦. នៅថ្ងៃទី០៦ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៩ ក្រុមមេធាវីការពារបានដាក់សំណើមួយមានចំនួន២៥ទំព័រ ទៅអង្គជំនុំជម្រះដើម្បីសុំការបញ្ជាក់អំពីផលប៉ះពាល់នៃមរណភាពរបស់លោក នួន ជា ទៅលើនីតិវិធីបណ្ដឹងសាទុក្ខនៃសំណុំរឿង០០២/០២ មុនពេលចេញសាលដីកា (“សំណើបន្ទាន់របស់ក្រុមការពារ

[3] E46/1.1, ‘មរណភាពរបស់ នួន ជា“, ថ្ងៃទី៤ សីហា ២០១៩ (“លិខិតបញ្ជាក់មរណភាព”), ERN ០១៦២៣៦៥០ (ខ្មែរ), ០១៦២៣៦៥១ (អង់គ្លេស)

[4] F46/2.1.1, ‘លិខិតពីលោក នួន ជា ចាត់តាំងអ្នកតំណាងធ្វើសកម្មភាពជំនួសក្នុងព្រឹត្តិការណ៍ដែលគាត់ទទួលមរណភាពមុនពេលនីតិវិធីបណ្ដឹងសាទុក្ខបានបញ្ចប់ពេញលេញ“, ១២ កក្កដា ២០១៩ [ទម្រង់សម្រាប់សាធារណៈជន (មានលុបបិទព័ត៌មាន)] ។ ផងដែរមើល F46 ‘លិខិតពីលោក នួន ជា ចាត់តាំងអ្នកតំណាងធ្វើសកម្មភាពជំនួសក្នុងព្រឹត្តិការណ៍ដែលគាត់ទទួលមរណភាពមុនពេលនីតិវិធីបណ្ដឹងសាទុក្ខបានបញ្ចប់ពេញលេញ’, ១៨ កក្កដា ២០១៩។

[5] F46/1.1, លិខិតបញ្ជាក់មរណភាព។

ចំពោះផលប៉ះពាល់នៃមរណភាពរបស់លោក នួន ជា")។[6] ក្នុងសំណើនេះ ក្រុមមេធាវីការពារបាន ស្នើសុំដល់អង្គជំនុំជម្រះថា៖

(ក) បញ្ចប់នីតិវិធីបណ្តឹងសាទុក្ខក្នុងសំណុំរឿង០០២/០២ និងច្រានចោលអនុភាពអនុវត្តនៃសាលក្រមសាលាដំបូងពាក់ព័ន្ធនឹងលោកនួន ជា ពីព្រោះថាលោក នួន ជា នៅតែទទួលបានការសន្មតជាមុនថាគ្មានទោសក្រោយពេលលោកបានដាក់បណ្តឹងសាទុក្ខ ឬក៏

(ខ)អនុញ្ញាតអោយនីតិវិធីបណ្តឹងសាទុក្ខដំណើរការទៅមុខដើម្បីប្រយោជន៍យុត្តិធម៌ទោះបីជាលោក នួន ជា បានទទួលមរណភាពហើយក៏ដោយ ខណៈពេលដែលធានាថាលោក នួន ជា ត្រូវបានតំណាងដោយមេធាវីដែលជ្រើសតាំងតាមឆន្ទៈរបស់ខ្លួន។[7]

IV. ស្ថានភាពបច្ចុប្បន្ននៃកិច្ចដំណើរការនីតិវិធី អ.វ.ត.ក ពាក់ព័ន្ធនឹង នួន ជា

៧. អង្គជំនុំជម្រះពុំទាន់បានផ្តល់សេចក្តីសម្រេចលើសំណើបន្ទាន់របស់ក្រុមមេធាវីការពារនៅឡើយនោះទេ ពាក់ព័ន្ធនឹងឥទ្ធិពលនៃមរណភាពរបស់លោក នួន ជា។ ដូចគ្នានេះដែរ អង្គជំនុំជម្រះពុំទាន់បានចេញនូវការសម្រេចមួយក្នុងការបញ្ចប់នីតិវិធីពាក់ព័ន្ធនឹងលោក នួន ជា នៅឡើយទេ។

៨. ទោះជាយ៉ាងក៏ដោយ អ្នកនាំពាក្យរបស់អ.វ.ត.ក និងប្រធានផ្នែកការងារសាធារណៈរបស់អ.វ.ត.ក ដែលប្រហែលជាការផ្តល់សារជំនួសរដ្ឋបាលនៅអ.វ.ត.ក តែងប្រកាសជាបន្តបន្ទាប់ម្តងហើយម្តង

[6] E46/2 'សំណើបន្ទាន់ពាក់ព័ន្ធនឹងឥទ្ធិពលនៃមរណភាពរបស់លោក នួន ជា មុនពេលទទួលបានសាលដីកា ទៅលើនីតិវិធីបណ្តឹងសាទុក', ០៦ សីហា ២០១៩ ("សំណើបន្ទាន់របស់ក្រុមការពារចំពោះឥទ្ធិពលនៃមរណភាពរបស់លោក នួន ជា")។

[7] E46/2, សំណើបន្ទាន់របស់ក្រុមការពារចំពោះឥទ្ធិពលនៃមរណភាពរបស់ នួន ជា

ទៀតថា នីតិវិធីពាក់ព័ន្ធនឹងលោក នួន ជា ត្រូវបានបញ្ចប់ ដោយអនុលោមតាមច្បាប់នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។[8]

V. ការបញ្ចប់ការងាររបស់ក្រុមមេធាវីការពារក្តី នួន ជា

៩. នៅថ្ងៃទី០៩ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៩ ខណៈពេលដែលកំពុងធ្វើដំណើរទៅកាន់ពិធីបុណ្យសពរបស់លោក នួន ជា សមាជិកក្រុមមេធាវីការពារលោក នួន ជា ទាំងអស់ បានទទួលដំណឹងពីតំណាងរដ្ឋបាលរបស់ អ.វ.ត.ក ថា កិច្ចសន្យាការងារត្រូវបានលុបចោល។ សហមេធាវីការពារក្តីទាំងបីរូបបានទទួលលិខិតពីប្រធានអង្គភាពគាំពារការការពារក្តី មានខ្លឹមសារ (*ក្នុងចំណោមខ្លឹមសារទាំងស្រុង*) ថា៖

> *ជនដែលបានទទួលមរណភាពពុំមានសិទ្ធិទទួលបានការការពារសិទ្ធិក្រោមកិច្ចសន្យាផ្តល់សេវាកម្មច្បាប់នោះទេ។ គោលបំណងនៃកិច្ចសន្យាផ្តល់សេវាកម្មច្បាប់ត្រូវបានផុតរលត់ជាមួយនឹងមរណភាពរបស់លោក នួន ជា [...] ដោយពិចារណាថាលោក/លោកស្រីត្រូវការបំពេញទម្រង់នីតិវិធីរដ្ឋបាលដូចជាការបំពេញបែបបទចេញពីអ.វ.ត.ក អង្គភាពគាំពារការការពារក្តីនឹងរក្សាទុកកិច្ចសន្យាផ្តល់សេវាកម្មច្បាប់របស់លោក/លោកស្រី រហូតដល់ថ្ងៃទី៣១ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៩។ ក្រោយថ្ងៃទី៣១ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៩*

---

[8] ឧទា. មើល វិទ្យុអាស៊ីសេរី, 'នួន ជា ស្លាប់ក្នុងជនមាយុ៩៣ឆ្នាំ បានបញ្ចប់ក្តីសង្ឃឹមរបស់ជនរងគ្រោះនៃរបបខ្មែរក្រហមក្នុងការបិទបញ្ចប់សំណុំរឿង", ០៥ សីហា ២០១៩ (ឯកសាភ្ជាប់ ១) ដកស្រង់ពាក្យសំដីរបស់អ្នកនាំពាក្យទាំងស្រុង "លោកនួន ជា បានទទួលមរណភាព ហេតុដូចនេះសំណុំរឿងរបស់គាត់ត្រូវបានបិទ"។ ជាង សុផេង "មនោគមវិជ្ជារបស់ខ្មែរក្រហមត្រូវបានបូជាហើយការប្តឹងសាទុក្ខប្រហែលជាអាចឈប់", វ៉ាស៊ិនតោនផុស, ០៩ សីហា ២០១៩ (ឯកសាភ្ជាប់ ២) ការពិណនារបស់អ្នកនាំពាក្យ "ក្រោមច្បាប់នៃរាជាណាចក្រកម្ពុជា ការចោទប្រកាន់តាមប្រព័ន្ធតុលាការត្រូវបានរលត់នៅពេលជនជាប់ចោទទទួលមរណភាព ហើយអង្គជំនុំជម្រះនឹងធ្វើការសម្រេចតាមការអនុវត្តនេះ។

អង្គភាពគាំពារការការពារក្តីពុំមានកាតព្វកិច្ចក្នុងការបន្តការតបស្នងរាល់ការងារផ្សេងដែលធ្វើឡើងក្នុងនាមជំនួសអោយលោក [នួន ជា] នោះឡើយ។[9]

១០. ដូចគ្នានេះដែរ ទីប្រឹក្សាក្នុងក្រុមទាំងប្រាំមួយរូបបានទទួលសារអេឡិចត្រូនិចនាថ្ងៃជាមួយគ្នាពីប្រធានផ្នែកធនធានមនុស្ស ផ្តល់ការណែនាំ ស្របគ្នា ថា៖

នេះជាការជូនដំណឹងដល់លោក/លោកស្រីថា កិច្ចសន្យារបស់លោក/លោកស្រី ត្រូវកាត់បន្ថយ ហើយនិងត្រូវបានលុបចោលនៅថ្ងៃទី២៣ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៩ តាមការណែនាំរបស់ប្រធានអង្គភាពគាំពារការការពារក្តី។ យើងធ្វើការជូនដំណឹងទុកជាមុននេះស្របតាមលក្ខខណ្ឌទូទៅនៃសេវាកម្ម ដើម្បី [អនុញ្ញាត] អោយអ្នកប្រឹក្សាយោបល់អាចបញ្ចប់ការងារដែលកំពុងកាន់កាប់ និងដើម្បីបញ្ចប់បែបបទ (ដាច់ដោយឡែក) ទាំងអស់។[10]

១១. ទីប្រឹក្សាទាំងអស់ត្រូវបានផ្តល់ដំណឹងត្រឹម១០ថ្ងៃនៃថ្ងៃធ្វើការមុនការលុបចោលការងាររបស់ពួកគេ ក៏ប៉ុន្តែចំនួនថ្ងៃសម្រាកតាមច្បាប់ដែលពួកគេមានសិទ្ធិទទួលបានក្នុងអំឡុងពេលផ្តល់សេវានេះនៅសល់ច្រើន ពីព្រោះថាពួកគេបានពន្យាពេលការដាក់ស្នើសុំការសម្រាករបស់ពួកគេ ដោយមូលហេតុថា បរិមាណការងារពាក់ព័ន្ធនឹងបណ្តឹងសាទុក្ខមានការលំបាកខ្លាំង ស្របពេលដែលសុខភាពរបស់លោក នួន ជា មានភាពទ្រុតទ្រោមខ្លាំង។ ពួកគេភាគច្រើនមានថ្ងៃឈប់សម្រាកដែលកិច្ចសន្យាពួកគេបានផ្តល់អោយ ច្រើនជាង១០ថ្ងៃទៅទៀត។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ផ្នែកធនធានមនុស្ស ជូនដំណឹងតាមរយៈអង្គភាពគាំពារការការពារក្តីទៅកាន់ក្រុមមេធាវីការពារថា ទីប្រឹក្សាទាំងនោះនឹងពុំ

---

[9] 'លិខិតពីលោក Mario Hemmerling ប្រធានអង្គភាពគាំពារការការពារ ជូនទៅលោកមេធាវី សុន អរុណ លោកមេធាវី លីវ សុវណ្ណា និងលោកស្រីមេធាវី Doreen Chen ដែលជាសហមេធាវីរបស់លោក នួន ជា', ០៩ សីហា ២០១៩ (ភ្ជាប់ក្នុងឯកសារភ្ជាប់ ១)

[10] ឧទា. មើល 'សារអេឡិចត្រូនិចពីលោក លីម សុធា ប្រធានផ្នែកធនធានមនុស្ស ទៅលោកស្រី Xiaoyang Nie, អ្នកប្រឹក្សាជាន់ខ្ពស់របស់ក្រុមការពារក្តីនួន ជា', ០៩ សីហា ២០១៩ (ភ្ជាប់ក្នុងឯកសារភ្ជាប់ ២)

ទទួលបានការតបស្នងជាប្រាក់ចំពោះចំនួនថ្ងៃឈប់សម្រាកដែលនៅសេសសល់នៅពេលកិច្ចសន្យាពួកគេត្រូវបានបញ្ចប់ ហើយថាទីប្រឹក្សាគួរតែសុំឈប់សម្រាកភ្លាមៗដើម្បីអាចទទួលបាននូវសិទ្ធិដែលត្រូវបានផ្តល់អោយពួកគេ ឬសម្រេចថាបន្តធ្វើការដោយពុំទទួលបានការឈប់សម្រាកទាំងនោះ។

១២. ក្រុមមេធាវីការពារក្តី បានណែនាំឲ្យទីប្រឹក្សារបស់ខ្លួន ប្រើប្រាស់ថ្ងៃឈប់សម្រាកដែលពួកគេមាន ពីព្រោះថាជំហររបស់រដ្ឋបាលបែបនេះ នឹងបណ្តាលអោយខាតបង់ផលប្រយោជន៍របស់ពួកគេ។ ហេតុដូចនេះ បើក្រឡេកមើលតាមរូបភាពអនុវត្តជាក់ស្តែង ការលុបចោលការងាររបស់ទីប្រឹក្សារបស់ក្រុមមេធាវីការពារភាគច្រើន មានអានុភាពភ្លាមៗតែម្តង។

ផ្នែកទី៣. ច្បាប់អនុវត្ត

១៣. វិធានផ្ទៃក្នុង វិធាន១០៤ *ស្ទួន*ចែងថា "រាល់វិធានដែលត្រូវអនុវត្តនៅអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ត្រូវយកមកអនុវត្តចំពោះអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល ក្នុងករណីសមស្រប ប្រសិនបើគ្មានបទប្បញ្ញត្តិដោយឡែកណាមួយនោះទេ។"

១៤. ក្រោមវិធានផ្ទៃក្នុង វិធាន៨៥ ប្រធានអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ដោយមានការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយចៅក្រមផ្សេងទៀត ជាអ្នក"ដឹកនាំកិច្ចដំណើរការនីតិវិធី" និង "ដើម្បីធានារ៉ាប់រងឲ្យមានសណ្តាប់ធ្នាប់ល្អក្នុងពេលសវនាការ"។ វិធានផ្ទៃក្នុង វិធាន ៨៥ (១) បានបញ្ជាក់យ៉ាងជាក់លាក់ថាប្រធានសាលាដំបូង "ត្រូវធានាដល់ការអនុវត្តសិទ្ធិការពារខ្លួនឲ្យប្រព្រឹត្តទៅបានដោយសេរី"។

ផ្នែកទី៤. អំណះអំណាង

១៥. យ៉ាងហោចណាស់ ក្រុមមេធាវីការពារក្តីចាំបាច់បន្តការទំនាក់ទំនងជាមួយអង្គជំនុំជម្រះរហូតដល់មានការចេញសេចក្តីសម្រេចជាក់លាក់មួយ ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងសំណើបន្ទាន់អំពីផលប៉ះពាល់នៃមរណភាពរបស់លោក នួន ជា។ ក៏ប៉ុន្តែ ការសម្រេចលុបចោលក្រុមការពារក្តីរបស់លោក នួន ជា ទាំងស្រុងនេះ នឹងរារាំងក្រុមមេធាវីការពារក្តីពុំអោយមានលទ្ធភាពធ្វើទំនាក់ទំនងខាងលើនេះបានឡើយ។ ការសម្រេចនៃរដ្ឋបាលរបស់អ.វ.ត.កនេះ រារាំងសមត្ថភាពរបស់មេធាវីការពារក្តីក្នុងការចូលរួមក្នុងសំណុំរឿងនេះប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ដោយមូលហេតុថាការសម្រេចនេះ ដកហូតនូវធនធានមនុស្សរបស់ក្រុមមេធាវីការពារក្តី និងតម្លៃតបស្នង (ត្រឹមថ្ងៃទី៣១ ខែសីហា ២០១៩)។

១៦. ផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានដែលអាចស្តែងច្បាស់លើបញ្ហានេះ គឺថាតើក្រុមមេធាវីការពារក្តីនឹងអាចមានលទ្ធភាពទំនាក់ទំនងជាមួយអង្គជំនុំជម្រះតទៅទៀតបានដែរឬទេ ក្រោយពេលដែលមានការលុបចោលក្រុមការពារក្តីលោក នួន ជា មុនពេលអង្គជំនុំជម្រះចេញនូវសេចក្តីសម្រេចផ្សេងៗ ពាក់ព័ន្ធទៅនឹងសំណើផ្សេងៗរបស់ក្រុមមេធាវីការពារក្តី។ ហេតុដូចនេះ ជាឧទាហរណ៍ ប្រសិនបើអង្គជំនុំជម្រះមានសំណួរអំពីសំណើណាមួយរបស់ក្រុមមេធាវីការពារ ក្រុមមេធាវីការពារក្តីអាចនឹងពុំមានពេលវេលាសម្រាប់ឆ្លើយតបឲ្យអង្គជំនុំជម្រះបានវិញនោះទេ។ បន្ថែមពីនេះ នៅពេលដែលក្រុមមេធាវីការពារក្តីបានបំពេញនូវដំណើរការរដ្ឋបាលចាំបាច់ក្នុងការចាកចេញពីការងារចប់ភ្លាម ពួកគេនឹងបាត់បង់សិទ្ធិក្នុងការចូលក្នុងប្រព័ន្ធដើម្បីពិនិត្យមើលឯកសារសំណុំរឿងបានទៀតហើយ។ ជាលទ្ធផល នៅពេលដែលមានការសម្រេចពាក់ព័ន្ធទៅនឹងសំណួរដែលក្រុមមេធាវីការពារក្តីបានដាក់ចំពោះអង្គជំនុំជម្រះ ក្រុមមេធាវីការពារក្តី អាចត្រឹមទទួលដំណឹងបានយឺតយ៉ាវ នៅពេលដែលសេច

ក្ដីសម្រេចនោះបានបញ្ចេញនៅលើគេហទំព័រសាធារណៈ ហើយក្នុងករណីដែលសេចក្ដីសម្រេចនោះត្រូវបានចាត់ថ្នាក់ថាជាឯកសារសាធារណៈប៉ុណ្ណោះ។

១៧ បញ្ហាប្រឈមសំខាន់មួយទៀតគឺថាក្រុមមេធាវីការពារក្ដីនឹងបាត់បង់ទីប្រឹក្សារបស់ខ្លួន ព្រោះពួកគេនឹងត្រូវការស្វែងរកការងារផ្សេងជំនួស។ ប៉ុន្តែ ក្នុងករណីដែលអង្គជំនុំជម្រះអនុញ្ញាតឱ្យក្រុមមេធាវីការពារក្ដី ដំណើរការបន្តពាក់ព័ន្ធបណ្ដឹងសាទុក្ខរបស់លោក នួន ជា នោះវិធីសាស្ត្រការងារដែលមានប្រសិទ្ធិភាពបំផុតគឺការអនុញ្ញាតឱ្យទីប្រឹក្សា នៅតែបន្តជាផ្នែកមួយនៃក្រុមការពារក្ដីដោយមូលហេតុថាពួកគេមានការយល់ដឹងពីសំណុំរឿង និងទំហំការងារដែលមានស្រាប់។ ការបណ្ដេញហើយផ្ដល់ការងារឡើងវិញ ឬជ្រើសរើសសមាជិកក្រុមថ្មីនឹងបណ្ដាលអោយមាន ការចំណាយពេលវេលានៃដំណើរការរដ្ឋបាល ការខាតបង់ពេលវេលា ដោយសារតម្រូវការណែនាំហ្វឹកហាត់ឡើងវិញដល់សមាជិកក្រុមថ្មី និងការពន្យារពេលជាច្រើន ហើយវាអាចបណ្ដាលឲ្យមានការប៉ះពាល់លើថ្លៃចំណាយដែលកើតមាននៅផ្នែកជាច្រើននៃសាលាក្ដីនេះ ពីព្រោះថានីតិវិធីទាំងអស់នេះ អាចបង្ខំឲ្យមេធាវីការពារក្ដីស្នើសុំពន្យារពេលបន្ថែម ដើម្បីធ្វើការលើសារណាបណ្ដឹងសាទុក្ខរបស់លោក នួន ជា ប្រកបដោយខ្លឹមសារពេញលេញ។

១៨ ជាពិសេសទៀត ការបញ្ចប់ ឬការសម្រេចផ្សេងទៀតចំពោះកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីទាក់ទងនឹងលោក នួន ជា ជាបញ្ហាច្បាប់ដែលអង្គជំនុំជម្រះតែមួយគត់មានសិទ្ធិសម្រេច។ លុះត្រាតែ ឬរហូតដល់ពេលដែលអង្គជំនុំជម្រះសម្រេចធ្វើដូច្នេះ មេធាវីការពារក្ដីមិនត្រឹមតែនៅមានសិទ្ធិចូលរួមក្នុងកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីក្នុងសំណុំរឿង ០០២/ ០២ ក្នុងនាមជាមេធាវីដែលបានតែងតាំងដោយឆន្ទៈលោក នួន ជា ប៉ុណ្ណោះទេ គឺក្រុមមេធាវីការពារក្ដី ថែមទាំងត្រូវមានកាតព្វកិច្ចក្នុងការបំពេញការងារនេះ។ ដោយ

មូលហេតុនេះហើយ ក្រុមមេធាវីការពារក្តីមានសិទ្ធិជ្រើសរើស ទីប្រឹក្សាច្បាប់ ដើម្បីអនុញ្ញាតិអោយពួកគេអាចបំពេញតួនាទីរបស់ខ្លួនបានត្រឹមត្រូវ។ លើសពីនេះ មេធាវីការពារក្តីរបស់លោក នួន ជា ទាំងមូល មានសិទ្ធិទទួលបានសំណងសម្រាប់ការងារទាំងនេះរហូតដល់អង្គជំនុំជម្រះសម្រេចថាសំណុំរឿងនេះត្រូវបានបញ្ចប់។

១៩ ថាតើ ការការពារផលប្រយោជន៍របស់ លោក នួន ជា អាចត្រូវបានបន្ត ឬទេ ក្រោយមរណភាព គឺជាសំណួរដ៏ស្មុគស្មាញមួយក្នុងទិដ្ឋភាពច្បាប់។ វាមានការពាក់ព័ន្ធយ៉ាងខ្លាំងចំពោះសំណួរដែលក្រុមមេធាវីការពារក្តី បានដាក់ជូនដល់អង្គជំនុំជម្រះតាមរយៈ "សំណើបន្ទាន់របស់ក្រុមមេធាវីការពារក្តីចំពោះផលប៉ះពាល់នៃមរណភាពរបស់លោក នួន ជា"។ សំណួរទាំងនេះ គឺជាចំណោទបញ្ហាដ៏សំខាន់ដែលអាចមានផលវិបាកមិនត្រឹមតែចំពោះលោក នួន ជា ឬ ជនរងគ្រោះតែប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែសម្រាប់ប្រព័ន្ធច្បាប់របស់ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ក៏ដូចទៅនឹងប្រព័ន្ធយុត្តិធម៌អន្តរជាតិទូទៅ ដែលរហូតមកដល់ពេលនេះធ្លាប់ត្រឹមតែបានផ្តល់ការពិចារណាក្នុងកម្រិតមួយតែប៉ុណ្ណោះ ចំពោះផលប៉ះពាល់នៃមរណភាពរបស់ដើមបណ្តឹងសាទុក្ខក្នុងសំណុំរឿង ដែលមានភាពស្រដៀងនឹងសំណុំរឿង ០០២/០២។

២០. លើសពីនេះទៀត អង្គហេតុដែលរដ្ឋបាលរបស់អ.វ.ត.ក បានសម្រេចជាឯកតោភាគីក្នុងការបញ្ចប់ការងារក្រុមមេធាវីការពារក្តី នួន ជា ទាំងមូលនេះ ទោះបីជា ការពិតអង្គជំនុំជម្រះ ពុំទាន់បានចេញសេចក្តីសម្រេចមួយដើម្បីបញ្ចប់នីតិវិធី អាចស្តែងចេញថា រដ្ឋបាលនៅ អ.វ.ត.ក បានជ្រៀតជ្រែកអំណាចតុលាការរបស់អង្គជំនុំជម្រះ។ នេះជាការបំពានយ៉ាងជាក់ស្តែងទៅលើអំណាចដែលបាន

បែងចែកក្នុងរដ្ឋធម្មនុញ្ញ និងបំពានសិទ្ធិមូលដ្ឋានរបស់លោក នួន ជា ក្នុងការទទួលបានការការពារស្របច្បាប់រហូតដល់អង្គជំនុំជម្រះសន្មតថាសំណុំរឿងរបស់គាត់បានបិទបញ្ចប់។

២១ ជាចុងក្រោយ ក្រុមមេធាវីការពារក្តីមានបំណងគូសបញ្ជាក់ថាទង្វើរបស់រដ្ឋបាលនៅ អ.វ.ត.ក ក្នុងការដាក់ទីប្រឹក្សារបស់ខ្លួននៅក្នុងទីតាំងមួយដែលពួកគេមានអារម្មណ៍ថាត្រូវបានបង្ខំឱ្យលះបង់សិទ្ធិការងារមូលដ្ឋាន ដូចជា សិទ្ធិទទួលបានការឈប់សម្រាក ពុំគ្រាន់តែជាការរំលោភបំពានប៉ុណ្ណោះទេ តែវាជាការរំលោភបំពានដោយឥតលាក់លៀម ផ្ទុយនឹងគោលការណ៍ចំបងទាំងឡាយ ដែលអង្គការសហប្រជាជាតិផ្ទាល់មានគោលបំណងការពារ។

ផ្នែកទី៥: សំណូមពរ

២២ យោងតាមហេតុផលខាងលើ ក្រុមមេធាវីការពារក្តីស្នើសុំឱ្យអង្គជំនុំជម្រះចេញដីកាបញ្ជាប់ជាបន្ទាន់ទៅរដ្ឋបាល អ.វ.ត.ក ដើម្បីតែងតាំងតំណែងសមាជិកទាំងអស់នៃក្រុមការពារក្តីរបស់លោក នួន ជា ឡើងវិញ រហូតដល់អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលសម្រេចផ្សេងពីនេះ។

សហមេធាវីការពារក្តីលោក នួន ជា

សុន អរុណ លីវ សុវណ្ណា DOREEN CHEN